

Gemeenteraad (Het Debat en Het Besluit) GHG

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2024-0033010

Vergadering van 25 april 2024
Gemeente Hardinxveld-Giessendam -
Hardinxveld-Giessendam
Auteur: Ruud Vink
r.vink@hardinxveld-giessendam.nl

Opiniërend Debat - Prioritering projecten 2024

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de voorgestelde prioritering van de projecten (*bijlage 2*).
2. De planvorming en de voorbereiding kredietaanvraag van de volgende projecten een verder vervolg te geven:
 - Nieuwbouw scholen Pietersweer;
 - Huis van de Gemeente;
 - Centrumvisie.
3. De genoemde beheerplannen van *bijlage 2* te verwerken in de Perspectiefnota.
4. De financiële effecten van de investeringen onder beslispoint 2 in de Perspectiefnota te verwerken.
5. Opdracht te geven om voor de Perspectiefnota 2026-2029 met een voorstel te komen voor haalbaarheid en varianten voor onderstaande projecten:
 - Het binnenzwembad
 - Het buitenzwembad
 - Sporthal De Wielewaal
6. Opdracht te geven om de dekking van de projecten onder beslispoint 2 en 3 nader te onderzoeken.
7. De prioritering van de overige projecten (inclusief de bij beslispoint 5 genoemde projecten) vanaf 2025 onderdeel te maken van de reguliere P&C-cyclus.

Inhoud

Inleiding

De raad heeft op 9 november 2023 de motie "Tijd voor prioriteit" aangenomen (*zie bijlage 1*). Het ambitieniveau van de gemeente is hoog, de financiële middelen zijn schaars evenals de beschikbaarheid van ambtelijke capaciteit. In de motie wordt het college verzocht:

- een heldere prioritering aan te brengen in de projecten voor de komende jaren;
- de prioritering te onderbouwen (op basis van heldere uitgangspunten, zoals wettelijke verplichtingen en maatschappelijke urgentie);
- eventuele risico's door de gekozen prioritering bij te voegen;
- dit in het eerste kwartaal van 2024 met de gemeenteraad te delen.

Op 18 januari jl. is de raad geïnformeerd over het proces om invulling te geven aan de motie. Vervolgens is in de besloten Ontmoeting van 14 maart jl. de verdere invulling en het voorstel tot prioritering besproken met de raad.

De uitwerking van deze motie hebben wij in dit voorstel verwerkt. Hierbij leggen wij u een realistisch scenario van welke projecten de komende jaren uitgevoerd kunnen worden, rekening houdend met de beschikbare middelen (geld en personeel).

De lijst met projecten zoals genoemd in de motie is aangevuld met andere grotere projecten inclusief beheerplannen die de komende tijd gaan spelen en die relevant zijn voor deze prioritering.

Het gaat om de volgende projecten:

Projecten	Project (regulier)
Huis van de Gemeente	Beheerplan wegen
Ichthus/Driemaster	Beheerplan kunstwerken
Wielewaal	Beheerplan vastgoed
Buitenzwembad	Actualiseren IHP
Brug Marsstraat	
Buitendijkse jachthaven	
Risico Nieuweweg Noord	
Binnenzwembad	
t Oog co-financiering infra	
Centrumvisie	
Vergroenen plein gemeentehuis	
Meekoppelkansen	
Strategische grondaankopen	

Van alle projecten is bepaald:

- de netto investering;
- het effect op de exploitatiebegroting (dekking in de begroting, besparingen en het netto-effect op de exploitatie);
- maatschappelijk effect;
- impact op de organisatie (gesplitst in voorbereidings- en uitvoeringsfase);
- risico's;
- waar het project is opgenomen (coalitieprogramma, programmabegroting, motie);
- de doorlooptijd (gesplitst in planvorming en uitvoering).

Al deze projecten zijn verwerkt in de prioriteitenlijst, zodat de projecten in relatie tot elkaar en tot de beschikbare middelen, gewogen kunnen worden.

Het college heeft op 28 maart 2024 geheimhouding gelegd op de *bijlagen 4 en 5* (conform artikel 87 en 88 van Gemeentewet met inachtneming van artikel 5.1, lid 1 onder c respectievelijk artikel 5.1 lid 2, onder b, f en i, van de Wet Open Overheid).

Beoogd effect

Invulling te geven aan de motie van de raad om grote projecten te prioriteren.

Argumenten

1.1 Verder uitstel is niet wenselijk

Zoals in de motie "Tijd voor prioriteit" is aangegeven is er behoefte aan besluitvorming over de projecten. Inmiddels zijn meerdere projecten in voorbereiding en leidt uitstel tot verdere vertraging. Ook maatschappelijke partijen hebben behoefte aan duidelijkheid.

1.2 Gelijktijdig uitvoeren van alle projecten is financieel niet haalbaar

De schuldpositie neemt door het in uitvoering nemen van de voorgesteld projecten aanzienlijk toe. Toename van de schuldpositie is onvermijdelijk. Echter de impact op het exploitatiesaldo noodzaakt tot het maken van keuzes. Met huidige kennis is het financieel meerjarenperspectief ontoereikend en zullen de nu voorgestelde projecten al leiden tot negatief exploitatiesaldo. Toevoegen van andere projecten verslechtert het meerjarenperspectief.

1.3 Balans tussen bestuurlijke wensen en financiële risico's is nodig

Er moet een balans worden gevonden tussen wat volgens bestuur noodzakelijk te realiseren projecten zijn en de wetenschap dat bijbehorende financiële risico's aanvaardbaar zijn.

1.4 Gelijktijdig uitvoeren van alle projecten is organisatorisch niet haalbaar

De omvang van de organisatie staat uitvoering van een beperkt aantal projecten toe. Niet ieder project heeft evenveel effect op de belasting van de organisatie. Dit is verwerkt in een score 1 t/m 5.

1.5 De verzamelde kenmerken van alle projecten zijn gebaseerd op de gegevens zoals deze op dit moment bekend zijn.

Om tegemoet te komen aan de motie (uitwerking 1e kwartaal 2024) zijn de financiële ramingen gebaseerd op de nu bekende informatie. De bedragen genoemd in de kenmerkenlijst zijn daarmee indicatieve bedragen om tot prioritering te komen.

2.1 Maatschappelijk en bestuurlijk gezien is de uitvoering van de projecten met de hoogste score haalbaar

In de weging zijn allerlei aspecten betrokken, waaronder de belasting op de organisatie, de financiële aspecten en de maatschappelijke wenselijkheid.

2.2 / 5.2 Samenhang tussen verschillende projecten

Tussen een aantal projecten en ook reguliere processen zit samenhang. Dit betreft onder andere de verplaatsing van de bibliotheek in het kader van de scholenbouw op de Pietersweer en het mogelijk herhuisvesten van de bibliotheek in het gemeentehuis. Verder wordt in het IHP rekening gehouden met renovatie van de scholen en het inzetten van deze middelen bij nieuwbouw.

3.1 De actualisatie van de beheerplannen wegen, kunstwerken, gebouwen en het Integraal Huisvestingsplan (IHP) zijn onvermijdelijk

Actualisatie van de beheerplannen en het integraal huisvestingsplan (IHP) zijn een wettelijke verplichting of staand beleid en zijn noodzakelijk om het onderhoudsniveau op peil te houden.

4.1 In de huidige begroting is dekking van de investeringen niet opgenomen.

Om de projecten genoemd onder beslispunt 2 te kunnen realiseren wordt voorgesteld deze in de investeringsstaat op te nemen. Daarmee worden ook de kapitaallasten in de begroting verwerkt.

4.2 Voor de projecten zullen afzonderlijke raadsvoorstellen inclusief financiële vertaling aan u worden voorgelegd.

Met een besluit op dit voorstel geeft u akkoord op de uitwerking van een aantal projecten. De daadwerkelijke uitvoering volgt nadat de raad hier een afzonderlijk besluit over neemt. Daarin zal ook de financiële dekking worden opgenomen.

5.1. Een aantal projecten vragen nader onderzoek om tot de gewenste haalbaarheid en uitvoeringsvariant te komen.

De financiële en uitvoeringscapaciteit van de gemeente laten niet toe dat deze projecten nu al in uitvoering genomen worden. Nader onderzoek op projectniveau moet inzicht bieden in eventueel toekomstige haalbaarheid.

6.1 De omvang van de effecten op de exploitatie zijn omvangrijk en vragen om een zorgvuldig nader onderzoek

In bijlage 3a zijn dekkingsmogelijkheden geschetst. Deze dekkingsmogelijkheden zullen in samenhang worden gezien, waarbij nader onderzocht zal worden welke mogelijkheden er zijn en welke impact dit heeft op kengetallen zoals verhouding eigen vermogen (reserves)/ vreemd vermogen (langlopende schulden) en het exploitatiesaldo. In bijlage 3a wordt ook inzicht gegeven in de toevoeging en de besteding van de zogenaamde Eneco-gelden per 31 december 2023. Uit dit overzicht blijkt dat een bedrag van € 6,7 miljoen als nog te bestemmen is bestempeld.

Voorbeeld: De aanwending van € 1 miljoen voor dekking van de afschrijvingslasten (afschrijvingstermijn van 40 jaar) betekent een globaal positief effect van € 25.000 op de exploitatie.

7.1 Prioritering wordt op een logische wijze onderdeel van de begrotingscyclus.

Door dit onderdeel te maken van de P&C-cyclus kan ieder jaar op basis van de situatie op dat moment worden gezien welke projecten opgenomen worden.

Kanttekeningen

1.1 Lijst met projecten in de motie is niet uitputtend

In de motie worden een viertal projecten genoemd (Scholenbouw Driemaster/Ichthus, buitenzwembad, Huis van de Gemeente en sporthal De Wielewaal). Deze lijst is uitgebreid met alle nu bekende projecten om tot een integrale afweging te kunnen komen.

1.2 Investerings kunnen niet op voorhand uit reserves worden gedekt

De financiële impact van de investeringen op de gemeentelijke exploitatie is hoog. Genoemde projecten en nieuwe initiatieven worden in het vervolg meegenomen in de jaarlijkse P&C-cyclus (zie beslispunt 7).

3.1 Er is in het beheerplan gebouwen rekening gehouden met instandhoudingsinvesteringen.

In het beheerplan gebouwen worden alle onderhoudsopgaven inclusief grote levensduurverlengende investeringen opgenomen. Door tot invulling te geven aan de projecten zijn een deel van de onderhoudsopgaven inclusief de levensduurverlengende investeringen niet nodig en kunnen dan ter dekking van het project worden aangewend.

3.2 Investerings uit het beheerplan gebouwen worden als dekking ingezet bij realisatie van de projecten op het gebied van gemeentelijke gebouwen

Bij de uitvoering van bijvoorbeeld Het huis van de Gemeente zijn deze grote onderhoudsinvesteringen daarom niet nodig. Dit is direct van invloed op de hoogte van de dotatie voor onderhoud

5.1 Bij een aantal projecten leven mogelijk verwachtingen en/of zijn er politiek ambities ten aanzien van de realisatie.

In het projectenoverzicht zijn ook projecten opgenomen, waarbij er maatschappelijke verwachtingen zijn en/of politieke ambities die met de prioritering vooralsnog niet tot voorbereiding/uitvoering worden gebracht.

Financiële informatie

Zie beslispunten 3 en 4. Dit voorstel gaat over de grote projecten. Hiernaast loopt het proces van de Perspectiefnota 2025-2028, waarin andere beleidsontwikkelingen worden meegenomen.

Participatie

Intern is er met het college en de raad middels enkele bijeenkomsten een participatietraject doorlopen om tot een goede invulling van de motie te komen.

De externe communicatie verloopt vooral via de afzonderlijke projecten en niet via het prioriteringsproces.

Communicatie

N.v.t.

Vervolg

- Besluitvorming verwerken in de Perspectiefnota en de begroting 2025
- Prioriteringsproces wordt regulier onderdeel van de P&C-cyclus

Openbaar

Ja

Bijlagen

1. Bijlage 1 Motie Tijd voor prioriteit - SGP CDA TAB CU 9 nov 2023
2. Bijlage 2 Prioritering projecten
3. Bijlage 3a Dekkingsmogelijkheden
4. Bijlage 3b Informatienota Eneco-gelden - 2e deel - raad 10-9-2020
5. Bijlage 4 Dashboard - openbare versie
6. GEHEIM Bijlage 4 Dashboard - geheime versie
7. GEHEIM Bijlage 5 Kenmerkenblad projecten-1
8. Beantwoording technische vragen Prioritering projecten 2024
9. Toegevoegd - Raadsinformatienota Verkenningen zwembadterrein
10. Toegevoegd - Raadsinformatienota Verkenning binnenzwembaden Hardinxveld-Giessendam en Sliedrecht